

ZAHTJEV ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA ZA PROCJENU UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

INVESTITOR: „TIMKED” d.o.o. - Podgorica

**NAZIV PROJEKTA/
PREDMET
ZAHTJEVA:** NABAVKA SAVREMENE, SPECIJALIZOVANE,
PROCESNE OPREME ZA PRERADU GROŽĐA
U VINO.

LOKACIJA: MAČUGE, CRMNICA, OPŠTINA BAR

jun 2025. god.

1. OPŠTE INFORMACIJE

Podaci o nosiocu projekta

Nosilac projekta: „TIMKED” d.o.o. - Podgorica
PIB: 02320657
Kontakt osoba: Luka Đukanović
Adresa: ul. 4. Jula br. 107/6, 81000 Podgorica Crna Gora
Broj telefona: +382 67 759 919
e-mail: office@timked.me

Podaci o projektu

Naziv projekta/
predmet zahtjeva **NABAVKA SAVREMENE, SPECIJALIZOVANE, PROCESNE
OPREME ZA PRERADU GROŽĐA U VINO.**

Lokacija: **MAČUGE, CRMNICA, OPŠTINA BAR**

2. OPIS LOKACIJE

Lokacija postojećeg objekta u kom će biti smještena oprema (koja je predmet nabavke kroz sprovođenje IPARD programa za crnogorske poljoprivrednike) se nalazi na katastarskoj parceli br. 1220 KO Bukovik u selu Mačuge u Opštini Bar.

Na predmetnoj parceli je postojeći objekat, u okviru kog se nalazi nestambeni prostor za potrebe proizvodnje i degustacije vina neto površine 156 m².

Površina katastarske parcele br. 1220 KO Bukovik iznosi 374 m².

Specijalizovana oprema koja će biti nabavljena kroz podsticajne mjere IPARD projekta, a koja je i predmet ovog zahtjeva, se sastoji od:

- Inox posuda/tankova za odležavanje vina
- muljače za muljanje grožđa
- punilice za punjenje boca
- čepilice
- bokseva za čuvanje napunjenih boca
- pumpe za pretakanje vina

Geografski položaj lokacije objekta dat je na slici 1., dok je na slici 2. prikazana lokacija objekta sa užom okolinom.

Slika 1. Geografski položaj lokacije objekta

Slika 2. Lokacija objekta sa užom okolinom

Lokacija se nalaze na blago strmom terenu na kojoj se nalazi objekat u okviru koge se nalazi prostor za potrebe smještaja opreme za preradu grožđa u vino (slika 2.).

U geomorfološkom pogledu, područje pripada holokarstu Starocrnogorske karstne zaravni, sa izrazito razvijenim svim kraškim fenomenima: poljima, uvalama, dolovima, mnogobrojnim plitkim i dubokim vrtaćama, jamama, pećinama, škrapama i dr.

Nalazi se na području Paštrovačke gore, tipičnom karstnom području, koje odvaja Skadarsko jezero od Jadranskog mora.

Geološke karakteristike terena izgrađuju sedimentne naslage trijasa, jure i kvartara.

Prema karti seizmike regionalizacije teritorije Crne Gore (B. Glavatović i dr., Titograd, 1982.) posmatrano područje pripada zoni sa osnovnim stepenom seizmičkog intenziteta 9° MCS skale.

U okviru lokacije i užeg područja ne postoje stalni vodeni tokovi, kao ni izvori.

Skadarsko jezero je od lokacije ležišta udaljeno oko 6,0 km vazdušne linije.

Klimatske karakteristike ovog područja uslovljene su njegovim geografskim položajem, nadmorskom visinom, reljefom i blizinom Jadranskog mora. U klimatskom pogledu, ovo područje je tipični predstavnik prelazne klime, od mediteranske do planinsko - kontinentalne.

Lokacija pripada pojasu sredozemne klime kontinentalnog tipa, sa relativno velikom količinom padavina i većim dnevnim i godišnjim kolebanjima temperature.

U klimatskom pogledu priobalni prostor Skadarskog jezera u čijem se širom okruženju nalazi lokacija objekta odvojen je od mora planinskim masivom, pa je neposredni termički uticaj mediteranske klime donekle zaustavljen, što se u manjoj mjeri odražava i na klimatske parametre.

Od presudnog značaja na klimatske odlike šireg područja je razlika u nadmorskoj visini, od oko 6 m na obali Skadarskog jezera pa sve do preko 1.000 m na primorskim planinama, što se odražava na temperaturu vazduha po skoro svim parametrima tokom godine.

Posmatrano na širem području najtopliji su najniži dijelovi teritorije pored Skadarskog jezera, a zatim temperatura opada sa porastom nadmorske visine za oko 0,8°C na svakih 100 m, tako da temperaturni gradijent od priobalnog dijela do 1.000 mnm. iznosi oko 8°C.

Na posmatranom prostoru u toku 300 dana godišnje vladaju temperature iznad 10°C, a u toku 6 mjeseci temperatura je viša od 15°C.

Na klimatske karakteristike mjesta ili područja bitno utiče količina padavina i njihov raspored.

Na prostoru Crmnice pada velika količina padavina, godišnje od 2.000 do 2.500 mm.

Najveće količine padavina izluče se u novembru i februaru, a najmanje tokom jula i avgusta. Padavine se uglavnom izlučuju u vidu kiše, a rijetko i u vidu snijega (i to uglavnom na planinskim visokim terenima).

Na skadarskoj strani Opštine Bar, najizrazitiji su po učestalosti i jačini vjetrovi sa sjevera i sjeveroistoka.

U ovom dijelu opštine jugo je slabiji nego na primorju, a javlja se i vjetar „murlen” iz pravca Skadra.

Sa aspekta flore na posmatranom prostoru prisutne su šume i šikare odnosno ksetormne, lišćarsko-listopadne hrastove i grabove šume i njihovi progradaciono-degradacioni stadijumi. Visočije, na ovaj pojas nadovezuju se termofilne šume bukve koje predstavljaju gornju šumsku granicu.

U zoni ksetormnih lišćarsko-listopadnih šuma najšire su rasprostranjene zajednice sa bijelim grabom (*Carpinus orientalis*) heterogenog florističkog sastava. Šikare bjelograbića nisu klimatogene zajednice nego predstavljaju degradacione stadijume hrastovih zajednica, a održavaju se uslijed kontinuiranog antropogenog djelovanja.

U blizni lokacije zemljište je pokriveno listopadnim šumama druge klase, livadom i pašnjacima niže klase.

U širem okruženju lokacije mjesta su zbijenog, dinarskog tipa i predstavljena su selima i zaseocima: Bukovik, Gornji Brčeli, Donji Brčeli, Brijegje, Sotonići i dr.

Predmetna lokacija je naseljena isključivo individualno stambenim objektima, a pristup lokaciji je predviđeno lokalnim putem - saobraćajnicom u dužini od 1,6 km, koji se odvaja od magistralnog puta E 80 Podgorica - Petrovac.

Od infrastrukturnih objekata u okruženju lokacije postoji vodovodna i elektroenergetska mreža, a jedino nije izgrađena kanalizaciona mreža.

3. KARAKTERISTIKE PROJEKTA

Predmetna dokumentacija se odnosi na IPARD program, tj. podsticajne mjere za nabavku opreme za potrebe djelatnosti vinarstva - prerade grožđa u vino.

Predmetnom investicijom planirana je nabavka savremene, specijalizovane, procesne opreme koja će omogućiti usklađivanje sa najsavremenijim standardima u proizvodnji vina. Oprema će biti smještena u suterenu već postojećeg objekta, spratnosti Su+Pr, koji zadovoljava sve proizvođačke standarde ali i tehnološke standarde.

Predmet nabavke je sljedeća oprema:

- inox burad (tankovi) za odležavanje vina,
- čiler za hlađenje tankova,
- muljača za muljanje grožđa,
- punilica za punjenje boca,
- čepilica,
- boksevi za čuvanje napunjenih boca i
- pumpa za pretakanje vina.

Od strane Agencije za zaštitu životne sredine - Sektora za izdavanje dozvola i saglasnosti je pribavljeno mišljenje br. 03-D-3279/2 od 20.08.2024. god., (koje je dato u prilogu), da za nabavku opreme za proizvodnju vina nije predviđeno sprovođenje postupka procjene uticaja na životnu sredinu.

Konstrukcija objekata

Konstrukcija objekta je armirano-betonska konstrukcija sa svim neophodnim ukrućenjima i ojačanjima. Međuspratne ploče su pune armirano-betonske ploče livene na licu mjesta.

Vertikalni i horizontalni serklaži se oslanjaju na armirano-betonskim trakastim temeljima. Temelji su povezani armirano-betonskim temeljnim gredama.

Podna ploča na tlu je hidroizolovana sa svim neophodnim premazima i slojevima.

Krovni pokrivač objekta je od crijepa.

Instalacije

Instalacije jake i slabe struje

Objekat/Vinarija za preradu grožđa u vino se napaja sa pripadajućeg priključno-mjernog ormara (PMO). Glavne napojne tačke odakle se vrši razvod električne instalacije u objektu su razvodne table.

U objektu su sljedeće instalacije jake struje: instalacije opšte potrošnje i osvjtljenja, instalacije uzemljenja i gromobrana i instalacije izjednačenja potencijala.

U objektu postoji potreban broj monofaznih i trofaznih šuko priključnica i izvoda.

Zaštita od indirektnog napona dodira izvedena je sistemom zaštite TN-C-S, kao i pomoću zaštitnih uređaja diferencijalne struje.

Osvjetljenje postoji u svim prostorijama objekta. Osvjetljenje pojedinih cjelina u objektu riješeno je odgovarajućim svjetilkama. Takođe je i izvedeno spoljašnje osvjtljenje objekta.

U objektu je izvedena i instalacija za izjednačenje potencijala. Izjednačenje potencijala se vrši u razvodnim tablama na sabirnicima.

U skladu sa JUS IEC 1024-1 t.2.3.2., izveden je temeljni uzemljivač objekta, zajednički za sve instalacije u objektu, prema JUS N.B2.754.

Temeljni uzemljivač je od pocinčane trake Fe-Zn 25x4 mm položene u temelju objekta.

Shodno Pravilniku o tehničkim normativima za zaštitu objekata od atmosferskog pražnjenja („Sl. list SRJ” br. 11/96), izvedena je gromobranska instalacija koja se sastoji od spoljašnje i unutrašnje gromobranske instalacije.

Elementi spoljašnje gromobranske instalacije su:

- prihvatni sistem, uređaj sa hvataljkom za rano startovanje,
- spusni provodnici od trake Fe/Zn 25x4 mm, položene kroz betonske stubove i platna, do temeljnog uzemljivača i
- sistem uzemljenja je ostvaren temeljnim uzemljivačem.

Unutrašnja gromobranska instalacija obuhvata sve dodatke spoljašnjoj instalaciji koji će smanjiti elektromagnetna dejstva struje atmosferskog pražnjenja. To su pridruženi metalni djelovi u šticeenom prostoru (npr. cjevovodi, stepeništa, cijevi za ventilaciju, međusobno povezane armature i sl.), kroz koje može proteći struja atmosferskog pražnjenja.

Po završetku radova na instalacije uzemljenja i gromobrana potrebno je izvršiti ispitivanja i atestom dokazati efikasnost zaštite.

Grijanje i hlađenje objekta

Grijanje i hlađenje prostorija u suterenu je ostvareno upotrebom mono-split sistema.

Hidrotehničke instalacije

Vodovod

Objekat za preradu grožđa u vino se snabdijeva vodom iz lokalnog seoskog vodova.

Dovod vode od vodomjera do objekta je ostvaren PEHD cijevima.

Unutrašnja vodovodna mreža u objektu je izvedena od polipropilenskih PPR cijevi, odgovarajućih prečnika.

Snabdijevanje sanitarnih uređaja toplom vodom se vršiće upotrebom električnih akumulacionih bojlera.

Instalacije za odvođenje otpadnih voda

Odvođenje otpadnih voda iz Objekta za preradu grožđa u vino je riješeno preko tri nezavisna sistema i to:

- Instalacije za odvođenje fekalnih voda iz objekata,
- Instalacije za odvođenje i tretman tehnoloških voda od pranja opreme i posuda za proizvodnju vina i pranja podova.
- Instalacije za odvođenje atmosferskih voda sa krova objekta.

Fekalna kanalizacija

Na lokaciji objekta ne postoji fekalna kanalizaciona mreža, tako da je objekat priključen na postojeću vodonepropusnu septičku jamu zapremine $V = 90 \text{ m}^3$.

Kanalizaciona mreža je izrađena od plastičnih kanalizacionih cijevi profila $\text{Ø}110 \text{ mm}$ i $\text{Ø}50 \text{ mm}$. Svi unutrašnji razvodi su izvedeni od PVC cijevi za kućnu kanalizaciju.

Tehnološka kanalizacija

Tehnološka kanalizacija obuhvata odvođenje i tretman voda od pranja opreme i posuda za proizvodnju vina i pranja podova.

Sve sakupljene tehnološke vode iz objekta preko slivnika i kanalice ulivaju se u reviziona okna tehnološke kanalizacije do septičke jame.

Pražnjenje septičke jame se vrši redovno, od strane ovlašćene organizacije.

Atmosferska kanalizacija

Atmosferske vode se sa krova, preko krovnih slivnika, skupljaju u olučne vertikale, odakle se preko sabirnica usmjeravaju ka zelenim površinama u okolnom terenu.

Uređenje terena

Okolni prostor, izuzev interne pristupne saobraćajnice i parking prostora (koji je u sklopu postojećeg objekta), je kultivisan.

Otpad u toku eksploatacije

U toku eksploatacije objekta glavnu stavku čini otpad pri proizvodnji vina.

Pored navedenog otpada u toku eksploatacije objekta nastaje komunalni otpad koji predstavljaju neopasni otpad.

Privremeno deponovanje komunalnog otpada, do evakuacije na gradsku deponiju komunalnim vozilima, biće obezbijeđeno u kontejneru koji će biti potpuno obezbijeđen sa higijenskom zaštitom.

Komunalni otpad se svrstava u klasu:

20 03 01 miješani komunalni otpad.

Odlaganje otpada u toku eksploatacije objekta je u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 34/24).

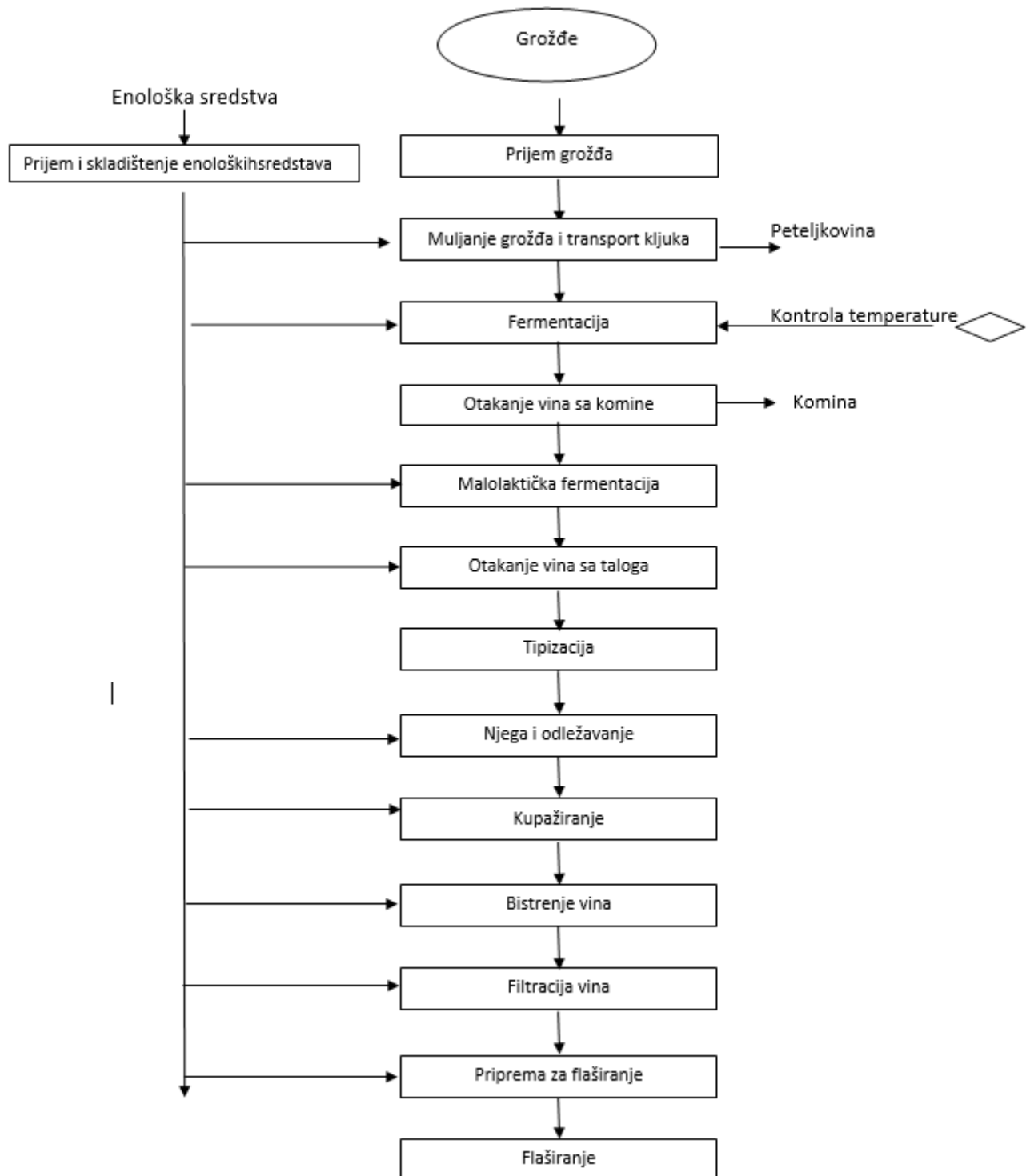
Tehnološki postupak proizvodnje vina

Osnovna sirovina - grožđe obezbjeđuje se lokalno – iz kultivisanih vinograda Nosioca projekta. Nakon implementacije ovog projekta i nabavke savremene, specijalizovane, procesne opreme za preradu grožđa u vino, kapaciteti u proizvodnji će biti 5.000 l vina godišnje. Očekuje se da je navedenu količini vina moguće proizvesti od 10 tona grožđa.

Proizvodnja vina se može odvijati kroz dva tehnološka procesa i to:

- Proizvodnja crvenih vina
- Proizvodnja bijelih vina i roze vina

DIJAGRAM TOKA - CRVENA VINA

DIJAGRAM TOKA - BIJELA I ROZE VINA

Prijem grožđa

Grožđe stiže u kamionu složeno u gajbama. Gajbe se istovaraju u podrumu i vrši se kontrola zdravstvenog stanja grožđa.

Muljanje grožđa i transport kljuka

Grožđe se iz gajbi prebacuje u muljaču koja je pomoću crijeva prethodno spojena sa presom. Nakon prebacivanja grožđa iz gajbi u koš muljače vrši se dodavanje enoloških sredstava koja je odredio tehnolog. Kljuk se uz pomoć crijeva za transport kljuka prebacuje do prese.

Presovanje

Kljuk iz muljače se prebacuje u presu. Nakon punjenja prese zadaje se program presovanja koji može biti automatski ili ručni. Presovanje se vrši do pritiska od 0,4 bar. Nakon presovanja presa se prazni i pere.

Bistrenje šire

Šira iz prese se prebacuje u inox tank za bistrenje. Na početku punjenja tanka dodaju se enološka sredstva po recepturi tehnologa. Bistrenje se vrši na temperaturi od 12 stepeni Celzijusa u trajanju od 24h.

Otakanje bistre šire sa taloga

Bistra šira se otače sa taloga nakon 24h i prebacuje u drugi tank gdje će kasnije ići fermentacija.

Fermentacija

Nakon otakanja šire sa taloga šira ide na fermentaciju. U tank sa širom se dodaju selekcionisani kvasci. Temperatura fermentacije se podešava između 15-19 stepeni Celzijusa u zavisnosti od kvasca koji se koristi za fermentaciju. U toku fermentacije prati se temperatura šire i specifična težina. Kada sadržaj šećera u dobijenom vinu bude manji od 4g/l radi se sumporisanje vina.

Otakanje vina sa taloga

Otakanje vina sa taloga se vrši nakon 24h od sumporisanja. Pažljivo se vino pretače u drugi tank u kome će dalje da odležava.

Njega i odležavanje vina

U toku odležavanja vina vrše se organoleptičke i fizičko-hemijske analize. U zavisnosti od rezultata analiza rade se razne korekcije i pretakanja vina. Vino treba da odležava minimum 6 mjeseci.

Tipizacija i kupažiranje

Tipizacija i kupažiranje vina se radi prije početka završnih priprema vina za flaširanje. Tipizacija i kupažiranje se vrši na osnovu fizičko-hemijskih analiza i organoleptičke ocjene.

Bistrenje vina

Nakon kupažiranja vino ide dalje na bistrenje i stabilizaciju kako bi se vino konačno oslobodilo svih nestabilnih komponenti i taloga.

Filtracija vina

Nakon bistrenja vino dalje ide na filtraciju. Filtracija se radi na pločastim filterima raznih poroznosti.

Priprema za flaširanje

Nakon filtracija vino se priprema za flaširanje dodatkom enoloških sredstava po nalogu tehnologa.

Flaširanje

Nakon svih priprema vino ide na flaširanje. Flaširanje se vrši u staklenim flašama zapremine 0,75 l i zatvara plutanim čepovima.

Otpad

U toku proizvodnje vina glavnu stavku otpada čini „vinska komina”.

Vinska komina u sebi sadrži peteljke i sjemenke koje su bogate različitim materijama, mineralima i uljima i kao takve mogu se koristiti u različite svrhe.

U konkretnom slučaju komina će se koristiti za prihranu zemljišta.

4. KARAKTERISTIKE MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Uticao eksploatacije objekta i opreme za proizvodnju vina u mjestu Mačuge, koji se nalazi se na području Crmnice - Opština Bar na životnu sredinu, razmatraće se sa aspekta njegove eksploatacije, pošto je objekat već izgrađen i u kom će biti smještena specijalizovana oprema za proizvodnju vina, koja će biti nabavljena kroz podsticajne mjere IPARD projekta.

Prema Pravilniku o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. listu CG”, br. 19/19), vrste i karakteristike mogućih uticaja projekta na životnu sredinu se razmatraju u odnosu na karakteristike lokacije i karakteristike projekta, uzimajući u obzir uticaj projekta na faktore od značaja za procjenu uticaja kojima se utvrđuju, opisuju i vrednuju u svakom pojedinačnom slučaju, pri tome vodeći računa o:

- veličini i prostoru na koji projekat ima uticaj, kao što su geografsko područje i broj stanovnika na koje projekat može uticati,
- prirodi uticaja sa aspekta nivoa i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo,
- jačini i složenosti uticaja,
- vjerovatnoći uticaja,
- kumulativnom uticaju sa uticajima drugih postojećih projekata,
- prekograničnoj prirodi uticaja i
- mogućnosti smanjivanja uticaja.

Sa aspekta prostora, uticaj opreme za proizvodnju vina na životnu sredinu biće lokalnog karaktera ali veoma mala.

U toku eksploatacije opreme neće biti uticaja na kvalitet vazduha pošto se u toku proizvodnje vina ne izdvajaju se nikakvi gasovi.

Uticaj na podzemne vode i zemljište neće biti, jer se u toku eksploatacije objekta fekalne vode odvođe u vodonepropusnu jamu.

Otpadne vode od pranja posuda za proizvodnju vina i podova neće biti, jer će se u toku korišćenja opreme tehnološke vode odvoditi u vodonepropusnu jamu.

Uticaj eksploatacije objekta i opreme na okolno zemljište je apsolutno zanemarljiv.

U toku proizvodnog procesa razvija se veoma mala buka, koja nije prisutna van objekta.

Imajući u vidu da je objekat već izgrađen, neće doći do promjene topografije lokalnog terena.

Eksploatacija specijalizovane opreme neće imati nikakvog uticaja na floru i faunu koja se nalazi u okruženju objekta.

Sa aspekta jačine, negativni uticaji u toku eksploatacije opreme neće biti izraženi ili ih uopšte neće biti. Takođe, i sa aspekta vjerovatnoće, pojava negativnih uticaja je veoma mala.

Kumulativnih uticaja sa uticajima drugih objekata koji se nalaze u užem okruženju, a koji su većinom individualni stambeni objekti i poljoprivredni objekti, neće biti.

Eksploatacija objekta i opreme neće imati prekogranični uticaj.

Na osnovu analize karakteristika postojeće lokacije, kao i karakteristika planiranih postupaka u okviru lokacije, preko mjera za sprječavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja, moguća je minimizacija ionako vrlo malih negativnih uticaja na životnu sredinu.

5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Proizvodnja vina spada u takvu vrstu tehnoloških procesa koja u svom svakodnevnom radu neće ugroziti stanje životne sredine, izuzimajući akcidentne situacije.

Kvalitet vazduha

Prilikom eksploatacije opreme, do narušavanja kvaliteta vazduha može doći samo uslijed uticaja izduvnih gasova iz prevoznih sredstava koji dolaze ili odlaze od objekta.

Imajući u vidu broj vozila koja dolaze ili odlaze od objekta, količine zagađujućih materija po ovom osnovu ne mogu izazvati veći negativan uticaj na kvalitet vazduha na ovom području.

Iz opisa projekta jasno je da isti neće imati uticaja na meteorološke i klimatske karakteristike područja. Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje vazduha kada je uoptreba predmetne opreme u pitanju.

Kvalitet voda i zemljišta

Imajući u vidu djelatnost objekta, u toku njegovog funkcionisanja neće se izvršiti depozicija hemijskih i drugih materija koje bi mogle značajnije uticati na zagađenje zemljišta i podzemnih voda.

Prilikom funkcionisanja objekata, sve fekalne vode se odvođe u vodonepropusnu septičku jamu koja se redovno prazni od strane nadležnog komunalnog preduzeća, po zahtjevu Nosioca projekta.

U toku rada vinarije i opreme koja je predmet ovog zahtjeva, nastaju otpadne vode od pranja posuda i podova koje se isto ispuštaju u vodonepropusnu septičku jamu.

Imajući u vidu navedeno, uticaj otpadnih voda na podzemne vode i zemljište je zanemarljiv.

Sa druge strane, tokom funkcionisanja objekta i opreme nastaje i otpad, a osnovnu stavku otpada čine peteljke i komina koji će se kompostirati na otvorenom prostoru predviđenom za kompostiranje koji će biti lociran na lokaciji objekta.

Kompostiranjem se dobija organsko đubrivo koje se koristi za đubrenje sopstvenih poljoprivrednih površina.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje voda kada je predmetni projekat u pitanju.

Lokalno stanovništvo

Promjene u broju i strukturi stanovništva u toku funkcionisanja projekta su male, jer će u objektu u toku eksploatacije raditi samo dva radnika.

Imajući u vidu da je objekat izgrađen, to neće doći do promjene vizuelnog uticaja u toku njegove eksploatacije.

U toku eksploatacije objekta i opreme, buka u toku procesa proizvodnje vina u životnoj sredini je mnogo manja od dozvoljenih vrijednosti.

Uticaj na ekosisteme i geologiju

Tip staništa koji se nalazi u okruženju objekta ne spada u ugrožene i rijetke stanišne tipove, odnosno u užem okruženju objekta nije evidentirano prisustvo rijetkih, prorijedeđenih, endemičnih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta, to se može konstatovati da uticaj eksploatacije objekata na floru i faunu koja se nalazi u okruženju lokacije neće biti značajan.

Namjena i korišćenje površina

Kako objekat i oprema u toku eksploatacije (svakako u normalnim uslovima rada) neće vršiti emisiju zagađujućih supstanci, kao ni supstanci koje bi zagađile zemljište i podzemne vode to neće biti većeg uticaja projekta na korišćenje okolnog prostora.

Uticaj na komunalnu infrastrukturu

Pošto je pristup objektu obezbijeđen preko lokalne saobraćajnice, koja se odvaja od magistralnog puta Podgorica - Petrovac, to neće doći do zagušenja saobraćaja.

Objekat će u toku eksploatacije imaće manji uticaj na postojeću komunalnu infrastrukturu, koja se nalazi u okruženju lokacije, jer će neznatno povećati postojeću potrošnju vode i električne energije, kao i protok saobraćaja i količinu otpadnih voda i komunalnog otpada.

Uticaj na zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihovu okolinu

Eksploatacija objekta i opreme neće uticati na zaštićena prirodna i kulturna dobra, pošto istih nema na predmetnoj lokaciji, kao ni u njenom užem okruženju.

Uticaj na karakteristike pejzaža

Tokom funkcionisanja projekta, imajući u vidu da je objekat već izgrađen, neće doći do uticaja na karakteristike pejzaža. Sa druge strane, s obzirom na izgled objekta, vizuelni uticaj neće biti negativan.

Akcidentne situacije

Do najvećeg negativnog uticaja u toku eksploatacije objekta i opreme na pojedine segmente životne sredine može doći u slučaju pojave akcidenta, a prije svega požara.

Nastanak požara

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo koj dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predvidjeti.

Do požara u objektima može doći uslijed:

- upotrebe otvorenog plamena,
- neispravnost ili preopterećenje električnih uređaja i instalacija,
- upotrebe rešoa, grijalica i drugih grejnih tijela sa užarenim površinama,
- držanje i smještaj materijala koji su skloni samozapaljenju, i namjerno podmetanje i sl.

Pojava požara u objektu zavisno od njegove razmjere prije svega može ugroziti bezbjednost ljudi u objektu, dovesti do oštećenja objekta i negativno uticati na životnu sredinu, a prije svega na kvalitet vazduha.

U normalnim uslovima rada vjerovatnoća pojave požara u ovom objektu je minimalna.

6. MJERE ZA SPREČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA

Eksploatacija objekta i opreme za proizvodnju koji se nalazi na području mjesta Mačuge, Crmnica, Opština Bar, neće biti značajan uzročnik degradacije životne sredine.

Međutim, za neke uticaje na životnu sredinu, koje je moguće očekivati, a do kojih se došlo analizom, potrebno je preduzeti odgovarajuće preventivne mjere zaštite, kako bi se nivo pouzdanosti čitavog sistema podigao na još veći nivo.

Spriječavanje, smanjenje i otklanjanje štetnih uticaja može se sagledati preko mjera zaštite predviđenih zakonima i drugim propisima, mjera zaštite u toku eksploatacije objekta i mjera zaštite u akcidentu.

Napomena:

Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekata će izostati pošto je objekat izgrađen.

Mjere zaštite predviđene zakonima i drugim propisima

Osnovne mjere su:

- Prilikom eksploatacije opreme potrebno je pridržavati se svih važećih zakona i propisa koji regulišu predmetnu problematiku.
- Ispoštovati sve regulative (domaće i Evropske) koje su vezane za granične vrijednosti intenziteta određenih faktora u pogledu zaštite životne sredine.

Mjere zaštite u toku redovnog rada objekta

U analizi mogućih uticaja konstatovano je da u toku eksploatacije objekta i opreme neće biti uticaja na životnu sredinu, tako da nema potrebe za preduzimanjem većeg broja mjera zaštite.

Prilikom eksploatacije objekta i opreme, do narušavanja kvaliteta vazduha neće doći jer se u toku eksploatacije objekta za grijanje koristi električna energija, tako da nijesu potrebne dodatne mjere zaštite.

U toku eksploatacije objekta i opreme, buka u toku rada pogona vinarije u životnoj sredini je mnogo manja od dozvoljenih vrijednosti iz razloga što se pri radu opreme za proizvodnju vina ne emituje velika buka, a sa duge strane proces se odvija unutar objekta čiji zidovi posjeduju zvučnu izolaciju tako da i po ovom osnovu nijesu potrebne dodatne mjere zaštite.

U tom smislu potrebno je sprovoditi sljedeće aktivnosti pr eksploataciji objekta i opreme:

- Redovna kontrola svih instalacija u objektu.
- Neophodno je da vlasnik objekta prati stanje nivoa u septičkoj jami i poziva pravno lice kada je potrebno pražnjenje septičke jame.
- Nosilac projekta je obavezan da upravlja otpadom shodno Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 34/24). i svim podzakonskim aktima iz ove oblasti.
- Obezbijediti dovoljan broj korpi i kontejner za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada i obezbijediti sakupljanje i odnošenje otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom.
- Redovno održavanje niskih biljnih vrsta i travnatih površina u okolini objekta, a što obuhvata:
 - okopavanje sadnica,
 - prihranjivanje travnjaka mineralnim đubrivom (NPK),
 - redovno okopavanje i orezivanje sadnica,
 - tretiranje travnjaka od korovskih biljaka,
 - zalivanje travnjaka i sadnica.
- Redovno komunalno održavanje i čišćenje objekata radi smanjenja mogućnosti zagađivanja.

Mjere zaštite u slučaju akcidenta

Mjere zaštite od požara

Radi zaštite od požara potrebno je:

- Svi materijali koji se koriste moraju biti atestirani u odgovarajućim nadležnim institucijama po važećem propisima koji regulišu protivpožarnu zaštitu.
- Treba obezbijediti da instalacije u toku izvođenja eksploatacije i održavanje ne bude uzrok izbijanju požara i nesreće na radu.
- Za zaštitu od požara neophodno je obezbijediti dovoljan broj mobilnih vatrogasnih aparata, koje treba postaviti na pristupačnim mjestima, uz napomenu da se način korišćenja daje uz uputstvo proizvođača.
- Nosilac projekta je dužan da vatrogasnu opremu održava u ispravnom stanju.
- Pristupne saobraćajnice treba da omoguće nesmetan pristup vatrogasnim jedinicama do objekta.

7. IZVORI PODATAKA

Zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu koji se tiče nabavke savremene, specijalizovane, procesne opreme za preradu grožđa u vino u selu Mačuge, koje se nalazi se na području Crmnice - Opština Bar, je urađen je u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. list CG” br. 19/19).

Prilikom izrade zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu navedenih objekata, korišćena je sledeća:

Zakonska regulativa:

- Zakon o izgradnji objekata („Sl. list CG” br. 19/25).
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16, 73/19 i 84/24).
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list CG” br. 54/16, 18/19 i 84/24).
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG” br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19 i 84/24).
- Zakon o vodama („Sl. list CG” br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 2/17, 80/17, 84/18 i 84/24).
- Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10, 43/15, 73/19 i 84/24).
- Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11, 01/14 i 2/18).
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 34/24).
- Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list CG” br. 55/16, 2/18, 66/19, 140/22 i 84/24).
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list CG” br. 13/07., 05/08., 86/09., 32/11., 54/16., 146/21. i 03/23.).
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG” br. 34/14 i 44/18).
- Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG” br. 33/14, 13/18 i 84/24.).
- Pravilnik o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG” br. 19/19).
- Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG”, br. 60/11 i 94/21).
- Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 21/11 i 32/16).
- Pravilnikom o emisiji zagađujućih materija u vazduhu („Sl. list RCG” br. 25/01)
- Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12).
- Pravilniku o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG”, br. 18/97).
- Pravilnik o načinu i rokovima utvrđivanja statusa površinskih voda („Sl. list CG”, 25/19).
- Pravilnik o načinu i rokovima utvrđivanja statusa podzemnih voda („Sl. list CG”, 52/19).
- Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).
- Pravilnik o klasifikaciji otpada, katalogu otpada, postupcima obrade otpada, odnosno prerade i odstranjivanja otpada („Sl. list CG” br. 64/24).
- Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada („Sl. list CG” br. 33/13 i 65/15).
- Pravilnik o postupku sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cementa azbestnog građevinskog otpada („Sl. list CG” br. 50/12).
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik za sakupljanje, odnosno transport otpada („Sl. list CG” br. 16/13).

Projektna dokumentacija

- Biznis plan Naručioca posla sa tehnološkim procesom
- Uputstvo IPARD programa za dodjelu sredstava podrške

U prilogu:

1. Odgovor/Mišljenje Agencije za zaštitu životne sredine - Sektora za izdavanje dozvola i saglasnosti br. 03-D-3279/2 od 20.08.2024. godine

Crna Gora
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

SEKTOR ZA IZDAVANJE DOZVOLA I SAGLASNOSTI
Broj: 03-D-3279/1

Podgorica, 20.08.2024. godine

„TIMKED“ d.o.o.

Podgorica
4. Jul, 107/6

VEZA: Naš broj 03-D-3279/1 od 14.08.2024. godine

PREDMET: Odgovor na zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu

Poštovani,

Povodom vašeg zahtjeva kojim se traži mišljenje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za nabavku inox buradi (tankova) za odležavanje vina, čilera za hlađenje tih tankova, muljača za muljanje grožđa, punilica za punjenje boca, čepilica, bokseva za čuvanje napunjenih boca i pumpe za pretakanje vina, obavještavamo vas sledeće:

Uredbom o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list Crne Gore“, br. 20/07, „Službeni list Crne Gore“, br. 47/13, 53/14 i 37/18), utvrđen je spisak projekata za koje je obavezna procjena uticaja na životnu sredinu i projekata za koje se može zahtijevati procjena uticaja.

Uvidom u spisak projekata utvrđeno je da se u istoj ne nalazi nabavka opreme za proizvodnju vina.

Imajući u vidu da se u konkretnom slučaju radi o nabavci inox buradi (tankova) za odležavanje vina, čilera za hlađenje tih tankova, muljača za muljanje grožđa, punilica za punjenje boca, čepilica, bokseva za čuvanje napunjenih boca i pumpe za pretakanje vina, to shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list Crne Gore“, br. 75/18), **nije predviđeno sprovođenje postupka procjene uticaja na životnu sredinu.**

DIREKTOR

Milan Gazdjić

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500

email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

